

Брюксел, 27.2.2019 г.
COM(2019) 152 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА

**Доклад за напредъка на изпълнението на Препоръка на Съвета от 20 септември
2016 г. за създаване на национални съвети по производителността**

1. ВЪВЕДЕНИЕ И ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ

Политиките за стимулиране на растежа на производителността и за повишаване на конкурентоспособността са приоритет за държавите членки, но и за Съюза, особено за еврозоната. Вече няколко десетилетия растежът на производителността губи скорост, като се забави още повече от началото на икономическата и финансовата криза. Освен това разликите в степента на развитие на конкурентоспособността и производителността в еврозоната отпреди кризата допринесоха за натрупването на макроикономически дисбаланси, чиято корекция се оказа продължителна и скъпа. Тъй като националната производителност е основен двигател за просперитета и растежа на приходите, тези различни степени на развитие имат значително отражение върху икономическото благосъстояние и неравенството по отношение на доходите, както и върху гладкото функциониране на Икономическия и паричен съюз.

Въпреки че е постигнат известен напредък, трябва да се положат повече усилия, за да се повиши икономическата устойчивост на еврозоната и да се подготви Съюзът за дългосрочните предизвикателства като застаряването на населението, глобализацията и технологичните промени. Действията на политиката трябва да се предприемат както в държавите членки, така и на равнището на Съюза като цяло. Стимулирането на производителността заема видно място в годишния обзор на растежа и в препоръките за еврозоната.¹ Чрез европейския семестър беше засилена подкрепата за изпълнението на структурни реформи. Съюзът работи също и за стимулирането на инвестициите, подобряването на регулаторната среда и завършването на единния пазар, цифровия единен пазар, съюза на капиталовите пазари, банковия съюз и енергийния съюз. Напредъкът на реформите в държавите членки обаче е неравномерен и като цяло твърде бавен.

Изготвянето и изпълнението на политики за увеличаване на производителността са предизвикателство и изискват силна ангажираност на национално равнище, за да се постигне успех. Подобни политики трябва да се основават на солидни данни и да разглеждат изчерпателно комплексните фактори за производителността, които са в известна степен специфични за всяка държава членка. Ето защо в доклада на петимата председатели „Завършване на европейския икономически и паричен съюз“² се препоръчва всяка държава членка от еврозоната да създаде институция, която да отговаря за следенето на икономическата конкурентоспособност и за отправянето на препоръки за политиката в тази област. Целта на тези институции е да насърчават и подкрепят извършването на структурни реформи, като осигуряват солидни аналитични основи и необходимата информация за обществените дебати. Правителствата на държавите членки могат да се възползват от данните, съставени от тези институции, за да получат политическа и обществена подкрепа за необходимите реформи.

¹ Европейска комисия (2018), „Годишен обзор на растежа за 2019 г.: за по-силна Европа в условията на глобална несигурност“, COM(2018)770.

² Европейска комисия (2015). Доклад на петимата председатели „Завършване на европейския икономически и паричен съюз“.

През септември 2016 г. въз основа на предложение на Комисията Съветът прие препоръка, с която прикани държавите членки от еврозоната да създадат национални съвети по производителността до март 2018 г.³ Адресати на тази препоръка са държавите членки от еврозоната, но държавите членки извън еврозоната също се насърчават да определят или да създадат подобни институции. Предвидено бе съветите по производителността да са обективни, безпристрастни и независими институции по отношение на анализа и съдържанието, които могат да изследват предизвикателствата пред производителността и да допринасят за основаното на факти създаване на политики. Въз основа на общите характеристики и функции на тези съвети всяка държава членка може да решава относно съответната структура на своя съвет по производителността.

В своята препоръка Съветът приканва също Комисията да изготви до 20 март 2019 г. доклад за напредъка на изпълнението и пригодността на препоръката. Настоящият доклад отговаря на поставената задача. Той се основава на отговорите на проучване, изпратено от службите на Комисията през декември 2018 г. на определените съвети по производителността и на членовете на Комитета за икономическа политика. В него се прави обзор на развитията в производителността и конкурентоспособността на Съюза и на еврозоната, описва се актуалното състояние на работата по създаването на съветите по производителността към края на 2018 г., и се представя накратко сътрудничеството между съветите по производителността и ролята на Комисията. Основните констатации на настоящия доклад са следните:

- **В повечето държави членки от еврозоната вече са създадени национални съвети по производителността и броят на тези съвети постоянно нараства.** Десет държави членки на еврозоната вече създадоха свои собствени съвети по производителността (Белгия, Ирландия, Кипър, Литва, Люксембург, Нидерландия, Португалия, Словения, Финландия и Франция). Останалите държави членки от еврозоната потвърдиха намерението си да създадат съвети по производителността, като в някои от тях този процес вече е в напреднал стадии (Гърция, Малта и Словакия). Освен това три държави членки извън еврозоната посочиха или създадоха подобни институции (Дания, Румъния и Унгария).
- **Сред избраните от държавите членки видове организационно устройство има голямо разнообразие, което до голяма степен отразява специфичните за всяка държава условия.** Уредбата на определените съвети по производителността изглежда до голяма степен в съответствие с изискванията на Препоръката на Съвета. В няколко случая обаче някои от изискванията не са изрично включени в националното законодателство, например що се отнася до разпоредби, гарантиращи функционалната автономност и подходящия достъп до информация. Освен това някои от съветите по производителността имат ограничен във времето мандат. Дали тези фактори ще повлияят на ефективността на работата на съответните съвети по производителността обаче

³ Препоръка на Съвета от 20 септември 2016 г. за създаване на национални съвети по производителността (ОВ С 349, 24.9.2016 г., стр. 1).

тепърва предстои да бъде установено, тъй като повечето от тях са относително нови субекти и е необходимо време, за да постигнат някакви резултати.

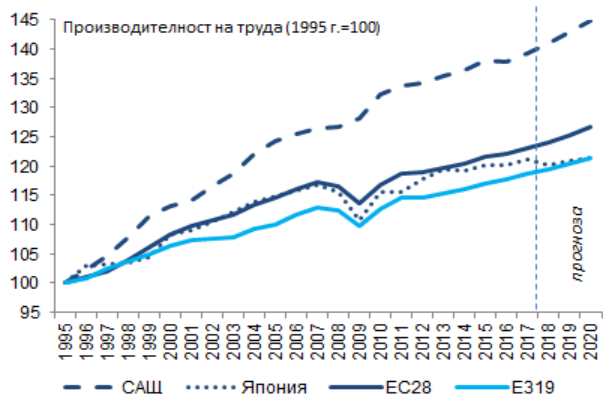
- **Окуражаващо е да се види, че някои съвети по производителността допринасят активно за дискусиите на национално равнище относно предизвикателствата, свързани с производителността.** Обикновено съветите по производителността, които се основават на вече съществуващи институции, отбелязват най-голям успех в тази област. Няколко съвета вече публикуваха своите годишни доклади и участват активно в дебатите по производителността, включително чрез организирането на прояви, конференции и семинари и публикуването на доклади.
- **Европейската комисия създаде мрежа за съветите по производителността, която да улесни обмена на възгледи, практики и опит помежду им, както и да им помогне да вземат по-добре под внимание по-широкото измерение на еврозоната и Съюза.** Комисията счита, че съветите по производителността са важни партньори и фактори за изграждането на национална ангажираност с реформите. Комисията ще извършва редовен обмен на възгледи с всички участващи съвети по производителността, включително по време на констативни командировки в държавите членки в контекста на европейския семестър.

2. ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТТА И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА СЪЮЗА И НА ЕВРОЗОНАТА

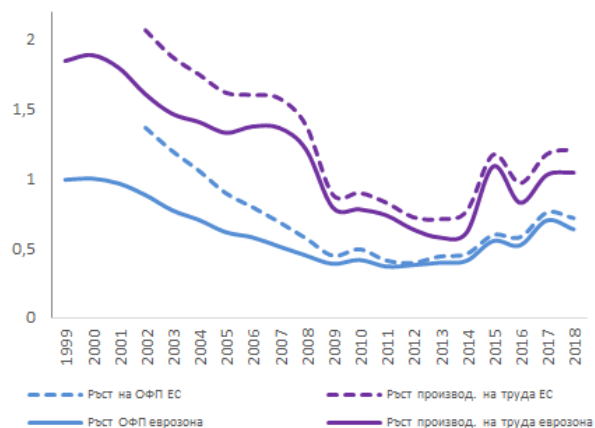
Растежът на производителността на труда в ЕС и в други развити икономики беше загубил своята скорост доста преди кризата. Макар че това засяга повечето развити икономики, разликата в производителността между ЕС и САЩ нарасна през последните две десетилетия (графика 1). Въпреки неотдавнашния подем растежът на производителността на труда и растежът на общата факторна производителност в Съюза и еврозоната все още са под равнището си отпреди кризата (графика 2). Освен това зад неотдавнашните подобрения се крият значителни различия между държавите членки.⁴ Разликите в растежа на производителността на труда в Европа са свързани с фактори като процеса на догонване в някои държави членки; страните с по-ниска начална производителност на труда показват средно по-голям растеж на производителността от 1995 г. насам (графика 3).

⁴ Така например през 2018 г. растежът на производителността варира между -0,4 % в Люксембург и 4,3 % в Полша.

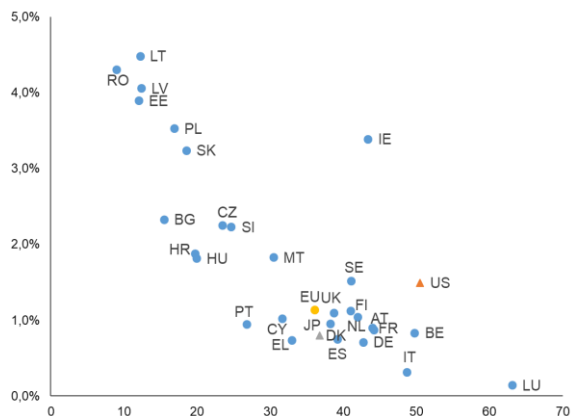
Графика 1: Производителността на труда в еврозоната и в ЕС-28 спрямо САЩ и Япония

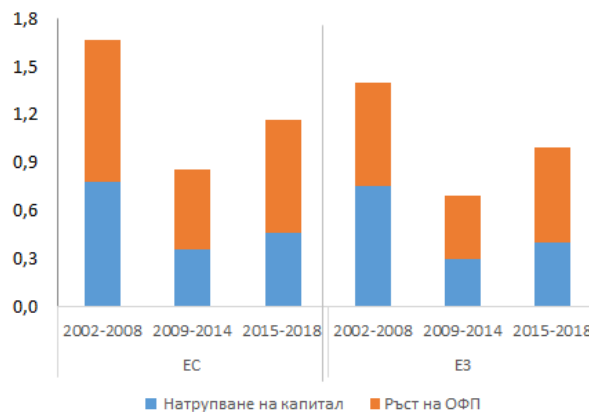
Графика 2: Растеж на производителността на труда и растеж на общата факторна производителност

Графика 3: Производителността на труда през 1995 г. (абсцисна ос) и средният ръст на производителността в периода 1995—2017 г. (ординатна ос)

Графика 4: Принос за нарастването на производителността на труда

Източник: АМЕСО (годишната макроикономическа база данни на ЕК). Забележка: в графика 3 производителността на труда през 1995 г. се измерва в стандарти на покупателна способност.

В основата на растежа на производителността на труда са продуктивните инвестиции и технологичния напредък, но те са все още сравнително малки (графика 4). Технологичният напредък в Съюза, измерен чрез ръста на общата факторна производителност, се забави по време на кризата и все още не е достигнал напълно равнищата си отпреди кризата. Инвестициите също намаляха по време на световната икономическа и финансова криза и все още трябва да се възстановят напълно. Решителните действия на политиките на равнището на Съюза (напр. чрез Плана за инвестиции за Европа) и на национално равнище спомогнаха за значителното възстановяване на инвестициите, но равнището все още е под това отпреди кризата.

Растежът на производителността се забави, докато в същото време се увеличи разликата в използването на технологични нововъведения от водещите и по-слабо представящите се дружества.⁵ Увеличената разлика между равнището на производителността на предприятията с най-добри резултати на пазара и това на най-

⁵ ОИСП (2017), „The great divergence(s)“, OECD Science, Technology and Innovation Policy Papers № 39.

слабо производителните предприятия показва същото, като от технологичния напредък се възползват най-вече предприятията с най-добри резултати, които увеличиха своето надмощие на пазара. Най-слабо производителните предприятия, от друга страна, не успяха бързо да се възползват от по-новите технологии и изостават. Това явление има също и социални последици, тъй като по-големите разлики в производителността сред предприятията има вероятност да доведе до по-големи разлики в заплатите в цялата икономика, а по този начин се увеличава неравенството по отношение на доходите.

Макроикономическите, институционалните и регулаторните условия влияят на растежа на производителността и на конкурентоспособността. Тези условия включват: i) постоянни иновации и подобрения в образователните степени; ii) добре функциониращи пазари на труда и на продуктите; iii) достъп до финансиране и ефективна нормативна уредба за обявяване в несъстоятелност, както и iv) подкрепяща бизнес среда. В редица държави членки няколко фактора, като например забавянето на внедряването на нови технологии, възпрепятстващата конкуренцията регулация на продуктовия пазар и лошото функциониране на пазарите на труда, изиграха важна роля за мудния растеж на производителността.^{6 7}

За стимулиране на растежа на производителността са необходими целенасочени и основани на факти политики. За посрещането на предизвикателствата пред растежа на производителността могат да се предприемат действия на политиката както на национално равнище, така и на равнището на Съюза. Националните реформи следва да имат за цел да се засили растежът на производителността и следва да включват целенасочени мерки за насърчаване на инвестициите и развитието на умения и за повече и по-добри връзки между образователните системи и предприятията. Освен това държавите членки следва да поемат както колективна, така и индивидуална отговорност в рамките на единния пазар, за да се разгърне пълният му потенциал. Дебатите относно свързаните с производителността политики и структурни реформи трябва да се основават на качествени данни, за да може правилно да се определят предизвикателствата и евентуалните последици от политиките. Следователно със своята аналитична и независима работа съветите по производителността могат да допринесат за основаните на факти дискусии и за обмена на добри практики.

Политиките за увеличаване на производителността се разглеждат в рамката на европейския семестър. Предизвикателства пред растежа на производителността са до известна степен специфични за всяка държава и няма универсална рецепта за справяне с тях. През 2018 г. повечето държави членки получиха специфична за всяка държава препоръка за действия на политиката в област, която е свързана с производителността. По същия начин през 2018 г. в препоръките за еврозоната също бе отправен призив към държавите членки от еврозоната да дадат приоритет на реформите, които повишават производителността и потенциала за растеж.

⁶ Anzoategui, Comin, Gertler и Martinez (2015), „Endogenous Technology Adoption and R&D as Sources of Business Cycle Persistence“, NBER Working Paper № 22005.

⁷ Cetto, Fernald, Mojona (2016), „The pre-Great Recession slowdown in productivity“, Federal Reserve Bank of San Francisco, Working Paper 2016-08.

3. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ ВЪВ ВРЪЗКА СЪС СЪЗДАВАНЕТО НА НАЦИОНАЛНИТЕ СЪВЕТИ ПО ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТТА КЪМ КРАЯ НА 2018 Г.

Десет държави членки от еврозоната и три държави членки извън еврозоната създадоха национални съвети по производителността.⁸ В еврозоната това са Белгия, Ирландия, Кипър, Литва, Люксембург, Нидерландия, Португалия, Словения, Финландия и Франция, а трите държави членки извън еврозоната са Дания, Румъния и Унгария. Останалите девет държави членки от еврозоната (Австрия, Германия, Гърция, Естония, Испания, Италия, Латвия, Малта и Словакия) съобщиха за намерението си да създадат такива съвети, като в Гърция, Малта и Словакия този процес е вече в напреднал стадий.⁹

С изключение на Хърватия, петте други държави членки извън еврозоната (България, Обединеното кралство, Полша, Чешката република и Швеция) решиха да не създават съвети по производителността. В повечето случаи те обосновават решението си с това, че вече разполагат с институции, които осъществяват някои или всички задачи, посочени в Препоръката на Съвета.

Повечето от съществуващите съвети по производителността бяха определени едва наскоро, поради което е твърде рано да се даде цялостна оценка на тяхното влияние. На този фон в настоящия раздел се оценяват основните характеристики на съветите по производителността, по-специално по отношение на изискванията, установени в Препоръката на Съвета (т.е. поставените им задачи, високата степен на функционална автономност и способността да изготвят висококачествени и обективни анализи).

3.1. Институционално устройство на създадените национални съвети по производителността

Повечето от съветите по производителността се ползват в някаква степен от вече съществуващи институции. Седем държави членки (Дания, Ирландия, Литва, Нидерландия, Португалия, Румъния и Словения) определиха като съвети по производителността вече съществуващи институции, разширявайки техните мандати, за да могат да изпълняват предвидените задачи. Останалите шест държави членки създадоха нови органи (Белгия, Кипър, Люксембург, Унгария, Финландия и Франция), които обикновено разчитат на подкрепа от съществуваща структура, като например

⁸ Изглежда, че в тези държави членки правното учредяване на съветите по производителността е приключено, въпреки че в някои случаи са необходими допълнителни стъпки. Така например във Финландия и Люксембург трябва да бъдат приети вътрешните правилници за дейността на съветите по производителността. Друга стъпка, която все още не е предприета, е официалното назначаване на членовете на съветите по производителността в Белгия и Люксембург.

⁹ По-конкретно, публикуването в „Държавен вестник“ на министерското решение за определяне на КЕРЕ като национален съвет по производителността е насрочено за първата половина на 2019 г. Словакия определи Института за стратегия и анализ да изпълнява функциите на секретариат на съвета по производителността. Малта отправи покана към Съвета за икономическо и социално развитие да изпълнява функциите на съвет по производителността. И в двата случая обаче правните разпоредби, необходими за създаването по закон на съветите по производителността, все още не са приети.

министерски отдел или научноизследователски институт (вж. таблица 1 за повече подробности).

Таблица 1: Съществуващи съвети по производителността и дата на създаване

	Име на съвета по производителността	Дата на създаване	Характеристики
BE	Национален съвет по производителността (<i>Nationale Raad voor de Productiviteit/ Conseil National de la Productivité</i>)	ноември 2018 г.	нова институция
CY	Съвет по икономика и конкурентоспособност на Кипър	юни 2018 г.	нова институция
DK	датски икономически съвети	февруари 2017 г.	създадени въз основа на съществуваща институция
FI	Съвет по производителността на Финландия (<i>Tuottavuuslautakunta</i>)	октомври 2018 г.	нова институция
FR	Национален съвет по производителността (<i>Conseil National de la Productivité</i>)	юни 2018 г.	нова институция
HU	Национален съвет по конкурентоспособността	октомври 2016 г.	нова институция
IE	Национален съвет по конкурентоспособността	март 2018 г.	създаден въз основа на съществуваща институция
LT	Министерство на икономиката и иновациите	4 ^{то} тримесечие на 2017 г.	създадено въз основа на съществуваща институция
LU	Национален съвет по производителността (<i>Conseil National de la Productivité</i>)	септември 2018 г.	нова институция
NL	Нидерландска служба за анализи на икономическата политика (<i>Centraal Planbureau</i>)	април 2017 г.	създадена въз основа на съществуваща институция
PT	Съвет по производителността (<i>Conselho para a Produtividade</i>)	март 2018 г.	създаден въз основа на съществуваща институция
RO	Съвет за икономическо планиране в рамките на Националната комисия за стратегия и прогноза	август 2018 г.	създаден въз основа на съществуваща институция
SI	Институт за макроикономически анализ и развитие (<i>Urad RS za makroekonomske analize in razvoj</i>)	април 2018 г.	създаден въз основа на съществуваща институция

Източник: отговорите на проучване, изпратено от службите на Комисията през декември 2018 г. на определените съвети и на членовете на Комитета за икономическа политика.

Всички съвети по производителността имат безсрочен мандат, с изключение на тези в Португалия и Кипър. Съветите по производителността в Португалия и Кипър са определени съответно за срок от две и три години и ако дейността им не бъде подновена, тези институции ще престанат да съществуват. Според препоръката на Съвета съветите по производителността следва да извършват дейността си без прекъсване.

По отношение на организационната структура държавите членки възприеха два основни модела:

- В първия случай съветът по производителността се състои от няколко членове, избрани сред академичните среди, стопански асоциации, съюзи, правителствени

служби и/или други органи от общественения сектор, и се ръководи от председател (Белгия, Дания, Ирландия, Кипър, Люксембург, Румъния, Унгария¹⁰, Финландия и Франция). Броят на членовете варира от четири (Финландия и Дания) до шестнадесет (Ирландия) и те не са наети лица (с изключение на Дания), въпреки че могат да получават обезщетение за участието си в заседанията. Съветът получава техническа помощ или секретарско обслужване от държавна служба (Финландия, Ирландия, Унгария и Кипър), публична институция, различна от държавен орган (Люксембург, Франция и Румъния) или група от експерти, назначени за тази задача (Белгия и Дания).

- Във втория случай ролята на съвет по производителността е поверена на структура, като например научноизследователски институт (Нидерландия и Словения) или отдел в министерство (Португалия), под ръководството на директор, получаващ възнаграждение за дейността си, или председател на пълно работно време, разполагащ със собствен персонал.¹¹

3.2. Функционална автономност

Функционалната автономност е от съществено значение за съветите по производителността — тя им дава възможност да спечелят доверие и да допринесат за дебатите на национално равнище. Независимият качествен икономически анализ на предизвикателствата пред политиките може да повиши прозрачността и да укрепи политическия диалог в рамките на държавите членки. Поради това в Препоръката на Съвета се отбелязва, че за съветите по производителността е от жизненоважно значение да разполагат с функционална автономност спрямо всеки публичен орган, който отговаря за разработването и прилагането на политиките в областта на производителността и конкурентоспособността в държавата членка. Този аспект е важен, тъй като съветите по производителността като цяло разчитат на държавни структури и ресурси и са изправени пред предизвикателството да се докажат като безпристрастни институции.

В няколко случая функционалната автономност е правно гарантирана. В разпоредбите за създаване на съветите по производителността изрично се посочва функционалната автономност на съветите в Белгия, Люксембург, Нидерландия, Словения и Финландия.

Всички съвети по производителността докладваха, че вземат самостоятелно решения относно своята работна програма. Наред с това техните изследвания изглежда не изискват одобрение на политическо равнище (или някаква друга форма на външен процес на разрешение) преди тяхното публикуване. Въпреки това, за съветите по производителността, които са част от структура на министерско равнище, чиято функционална автономност не е изрично посочена в правна разпоредба (Португалия и

¹⁰ Съветът по производителността на Унгария е председателстван от министъра на финансите.

¹¹ Съветът по производителността на Литва е донякъде изключение, тъй като се състои от двама анализатори на пълно работно време в рамките на Отдела за икономическа политика в Министерството на икономиката и иновациите на Литва.

Литва), одобрението на годишния доклад вероятно трябва да следва стандартните процедури за приемане на министерството. Във всички случаи действителните резултати на съветите по производителността при предоставянето на независими и релевантни анализи и съобщаването на техните резултати по прозрачен и балансиран начин ще покажат дали е изпълнено изискването в Препоръката на Съвета за висока степен на функционална автономия.

Съветите по производителността следва да имат и достъп до необходимата информация, за да изпълняват задачите си. Три държави членки (Белгия, Люксембург и Румъния) гарантират достъпа на съвета до информация чрез правни разпоредби. Някои други съвети по производителността планират да подпишат меморандум със статистическата служба на държавата членка, в която са установени, за да си осигурят достъп до информация (Финландия). Въпреки че в повечето случаи такива правни разпоредби липсват, съветите смятат, че имат достатъчен достъп до данни и информация.

Съответните критерии за допустимост, които трябва да бъдат изпълнени от членовете/ръководството на съвета, също могат да увеличат степента на функционална автономност. С това се гарантират качеството и независимостта на резултатите от дейността на съветите по производителността. Критериите могат да представляват академични квалификации (Нидерландия и Словения), опит в областта (Белгия, Дания, Нидерландия, Румъния, Унгария, Финландия и Франция), критерии за избягване на конфликти на интереси (Белгия и Дания) и да осигуряват балансирано представителство на заинтересованите страни (Ирландия).

3.3. Задачи

Задачите, възложени на определените съвети по производителността, са до голяма степен в съответствие с препоръката на Съвета. Съветите по производителността са упълномощени да изпълняват две основни задачи: i) определяне на характеристиките и анализ на промените в производителността и конкурентоспособността в съответните държави членки и ii) независим анализ на предизвикателствата пред политиките в областта на производителността и конкурентоспособността. В съответствие с точка шеста от Препоръката на Съвета, мандатът на всички съвети по производителността включва и публикуването на годишен доклад, с изключение на унгарския съвет. След публикуването на годишните доклади, които са основното средство на съветите по производителността за насърчаване на дискусиата относно производителността, повечето от тях планират да организират осведомителни дейности под формата на събития или семинари.

Някои от мандатите на националните съвети по производителността имат специфични характеристики. Мандатът на белгийския съвет по производителността например включва проучване на въздействието и изпълнението на препоръките на европейските институции в областта на производителността и конкурентоспособността. Във Франция и Литва съветите по производителността планират да включат препоръки в своите годишни доклади, докато ирландският съвет

може да публикува доклади, различни от годишния доклад, с препоръки относно мерките, които се изискват за подобряване на конкурентоспособността. На Кипърския съвет по производителността е възложено да проведе диалог със заинтересованите страни по ключови въпроси на конкурентоспособността и производителността.

3.4. Способност да се правят висококачествени и балансирани анализи

Ключов аспект от работата на съветите по производителността е да извършват икономически и статистически анализи за нуждите на обществените дебати относно политиките за повишаване на производителността. Според отговорите на проучването на Комисията съветите по производителността имат способността да провеждат изследвания самостоятелно или чрез подкрепящите ги институции.

Съветите, създадени въз основа на съществуващи институции, могат по принцип да ползват собствените си резултати за висококачествен анализ и вече са разследвали свързаните с производителността въпроси в качеството си на съвети по производителността (Дания, Ирландия, Нидерландия, Португалия и Словения). Съветите в Ирландия и Дания вече публикуваха своите годишни доклади, а редица други са в процес на подготовка. Пример за друг релевантен анализ е публикуваната през 2018 г. от ирландския съвет сравнителна таблица за конкурентоспособността, която позволява резултатите във връзка с конкурентоспособността на Ирландия да бъдат сравнени с тези на редица избрани държави. Съветът по производителността в Нидерландия проведе също така проучвания, разглеждащи въпроси като различията в производителността между предприятията и възвръщаемостта на висшето образование. Членовете на някои от съветите по производителността са учени с утвърдена репутация, които следва да гарантират качеството и релевантността на анализа на съветите и да допринасят за достоверността на техните резултати. Освен това повечето от съветите по производителността могат да възлагат също и проучвания на трети страни.

За да се гарантира балансирано представителство на различните мнения, съветите по производителността могат да се допитват до съответните заинтересовани страни, но следва да запазват при това своята безпристрастност. По-специално, в съответствие с Препоръката на Съвета съветите по производителността следва да не изразяват само или предимно мнението и интересите на определена група заинтересовани страни. В Ирландия и Унгария например синдикатите и стопанските асоциации са пряко представени в съветите по производителността. Всички останали съвети съобщиха, че се консултират със заинтересованите страни или по официален път (Белгия, Кипър, Литва, Люксембург, Румъния и Франция) или по неофициален път (Дания, Нидерландия, Португалия, Словения и Финландия).

4. СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ НАЦИОНАЛНИТЕ СЪВЕТИ ПО ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТТА И РОЛЯТА НА КОМИСИЯТА

Като се има предвид трансграничният характер на предизвикателствата пред производителността, сътрудничеството между съветите по производителността е

оправдано, особено в еврозоната. В същия дух, в доклада си петимата председатели призовават за система от съвети по производителността на еврозоната, обединяваща усилията на националните органи и Комисията.

Създадените съвети по производителността са започнали да обменят практики и мнения по въпроси, свързани с производителността. От 2017 г. насам Комисията организира няколко събития (семинари и конференции) с цел създаване на мрежа от съвети по производителността. Мрежата, подпомагана от Комисията, има за цел да подкрепя сътрудничеството между националните съвети по производителността, като им помага да обменят мнения и добри практики и да насърчават дискусии, свързани с производителността и конкурентоспособността в държавите членки, като същевременно се отчита и по-широкото измерение на еврозоната и Съюза. Предвиждат се редовни заседания два пъти годишно наред с непрекъснат обмен на мнения, възможността за който бе създадена посредством специално виртуално приложение за работа в мрежа. В заключение, Комисията ще осигури доброто сътрудничество и взаимното допълване с Глобалния форум за производителността на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

Независимият опит на съветите по производителността може да бъде използван в контекста на европейския семестър и процедурата при макроикономически дисбаланси. Проучванията и анализите, изготвени от съществуващи и утвърдени институции, определени като съвети по производителността, са широко използвани в контекста на европейския семестър. Както е посочено в Препоръката на Съвета, Комисията ще обменя редовно мнения с всички участващи съвети по производителността, включително по време на констативни командировки.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Настоящият доклад представлява първоначална оценка на формалните характеристики на определените съвети по производителността. С него се изпълнява изискването от Препоръката на Съвета Комисията да изготви доклад за напредъка относно изпълнението и пригодността на препоръката. Въз основа на информацията, предоставена от държавите членки, не изглежда да съществува необходимост от преразглеждане на Препоръката на Съвета към момента.

Окуражаващ е фактът, че по-голямата част от държавите членки от еврозоната са създали свои национални съвети по производителността и останалите възнамеряват да направят това в близко бъдеще. Съветите по производителността имат голям потенциал да допринесат за обсъжданията по политиките, насочени към повишаването на производителността и конкурентоспособността, и да улеснят тяхното осъществяване посредством по-голяма национална ангажираност с програмите за реформа. Работата на съветите по производителността може да подпомага по конкретен начин реформите, необходими за подобряване на сближаването и устойчивостта на еврозоната, като по този начин допълва структурата на управление на еврозоната.

Държавите членки, които още не са определили свои национални съвети по производителността, следва да приключат процеса на назначаване във възможно най-кратък срок. Ползата от тези институции е доказана в много държави в Европа и по света. Определените съвети по производителността в някои държави членки са организации с установена репутация и доказано влияние в националните дебати в областта на производителността. В други държави членки на съветите по производителността все още предстои да развият своя облик. Като се имат предвид предизвикателствата, свързани с производителността в Европа, от съветите по производителността се очаква да допринесат за създаването на ангажираност за действия на политиките в подкрепа на производителността на национално равнище, на равнището на Съюза и на еврозоната. Тази ангажираност е от значение и в контекста на Програмата за подкрепа на реформите, предложена от Комисията¹² в рамките на многогодишната финансова рамка.

Все още е твърде рано да се направи пълна оценка на ефективността на националните съвети по производителността. В много случаи институциите са официално определени едва отскоро и цялостното им въздействие все още предстои да се прояви. Ето защо през първата година след като следващата Комисия поеме функциите си, ще бъде изготвена допълнителна оценка, в която ще се докладва за основните наблюдавани развития и ще бъде направена допълнителна преценка на характеристиките и работата на съветите.

¹² Вж. COM(2018) 391 final относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаването на Програмата за подкрепа на реформите.